

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 21/10
Λουξεμβούργο, 4 Μαρτίου 2010

Αποφάσεις στις υποθέσεις C-197/08, Επιτροπή κατά Γαλλίας, C-198/08
Επιτροπή κατά Αυστρίας, και C-221/08, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας

Οι κανονιστικές ρυθμίσεις της Γαλλίας, της Αυστρίας και της Ιρλανδίας που επιβάλλουν ένα κατώτατο όριο τιμής λιανικής πωλήσεως τσιγάρων είναι αντίθετες προς το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως

Οι σκοποί προστασίας της υγείας μπορούν να επιτευχθούν με αύξηση του ειδικού φόρου καταναλώσεως

Η Επιτροπή άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου τρεις προσφυγές λόγω παραβάσεως, αντιστοίχως κατά της Γαλλίας, της Αυστρίας και της Ιρλανδίας, διότι φρονεί ότι οι κανονιστικές ρυθμίσεις των κρατών μελών αυτών που επιβάλλουν ένα κατώτατο όριο τιμής για ορισμένα επεξεργασμένα καπνά, ήτοι για τα τσιγάρα καθώς και για άλλα προϊόντα καπνού όσον αφορά τη Γαλλία, τα τσιγάρα και τον λεπτοκομμένο καπνό για την κατασκευή χειροποίητων (στριφτών) τσιγάρων όσον αφορά την Αυστρία και τα τσιγάρα όσον αφορά την Ιρλανδία, αντιβαίνουν προς την οδηγία 95/59¹ που ορίζει ορισμένους κανόνες σχετικά με τον ειδικό φόρο καταναλώσεως επί των προϊόντων αυτών. Η οδηγία υποχρεώνει τα κράτη μέλη να επιβάλλουν στα τσιγάρα έναν ειδικό φόρο καταναλώσεως που αποτελείται από ένα αναλογικό στοιχείο (*ad valorem*), υπολογιζόμενο βάσει της μέγιστης τιμής λιανικής πωλήσεως, καθώς και από ένα πάγιο στοιχείο, το ύψος του οποίου προσδιορίζεται σε συνάρτηση με τα τσιγάρα της πλέον ζητούμενης κατηγορίας τιμών, αλλά δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 5% ούτε ανώτερο του 55% του ποσού της συνολικής φορολογικής επιβαρύνσεως. Ο συντελεστής του αναλογικού ειδικού φόρου καταναλώσεως και το ποσό του ειδικού φόρου καταναλώσεως πρέπει να είναι οι ίδιοι για όλα τα τσιγάρα. Η οδηγία προβλέπει επίσης ότι οι καπνοβιομήχανοι και οι εισαγωγείς επεξεργασμένων καπνών καθορίζουν ελεύθερα τα ανώτατα όρια τιμών λιανικής πωλήσεως για καθένα από τα προϊόντα τους (άρθρο 9, παράγραφος 1).

Κατά την Επιτροπή, οι κανονιστικές ρυθμίσεις των ως άνω τριών κρατών μελών, που επιβάλλουν κατώτατα όρια τιμών τα οποία αντιστοιχούν σε ορισμένο ποσοστό μέσων τιμών επεξεργασμένων καπνών (95% όσον αφορά τη Γαλλία, 92,75% για τα τσιγάρα και 90% για τον λεπτοκομμένο καπνό όσον αφορά την Αυστρία και 97% όσον αφορά την Ιρλανδία), προσβάλλουν την ελευθερία των καπνοβιομηχάνων και των εισαγωγέων να προσδιορίζουν τα ανώτατα όρια τιμών λιανικής πωλήσεως των προϊόντων τους και, επομένως, θίγουν τον ελεύθερο ανταγωνισμό. Οι εν λόγω ρυθμίσεις είναι, επομένως, αντίθετες προς την οδηγία.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει καταρχάς ότι η οδηγία αποσκοπεί ιδίως να εξασφαλίσει ότι ο προσδιορισμός της βάσεως επιβολής του αναλογικού ειδικού φόρου καταναλώσεως επί των προϊόντων καπνού θα υπόκειται στους ίδιους κανόνες εντός όλων των κρατών μελών, αποσκοπεί όμως επίσης στη διασφάλιση της ελευθερίας των καπνοβιομηχάνων και εισαγωγέων που τους παρέχει τη δυνατότητα να εκμεταλλεύονται πραγματικά το από πλευράς ανταγωνισμού πλεονέκτημα που προκύπτει από ενδεχομένως χαμηλότερο κόστος.

Το Δικαστήριο εκτιμά ότι η επιβολή ενός κατωτάτου ορίου τιμής λιανικής πωλήσεως έχει ως αποτέλεσμα ότι το ανώτατο όριο τιμής λιανικής πωλήσεως που ορίζουν οι καπνοβιομήχανοι και οι εισαγωγείς δεν μπορεί να είναι χαμηλότερο από αυτό το υποχρεωτικό κατώτατο όριο τιμής και,

¹ Οδηγία 95/59/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 1995, περί των φόρων, πλην των φόρων κύκλου εργασιών, οι οποίοι επιβαρύνουν την κατανάλωση των [επεξεργασμένων] καπνών (ΕΕ L 291, σ. 40), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2002/10/ΕΚ του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2002 (ΕΕ L 46, σ. 26).

επομένως, είναι ικανή να θίξει τις ανταγωνιστικές σχέσεις, εμποδίζοντας ορισμένους από τους εν λόγω καπνοβιομηχάνους ή εισαγωγείς να εκμεταλλεύονται το πλεονέκτημα του χαμηλότερου κόστους προκειμένου να προτείνουν ελκυστικότερες τιμές λιανικής.

Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο κρίνει ότι **σύστημα κατωτάτου ορίου τιμής δεν μπορεί να είναι σύμφωνο προς την οδηγία 95/59 αν δεν είναι έτσι διαμορφωμένο ώστε να αποκλείει, σε κάθε περίπτωση, περιορισμό του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος που μπορεί να προκύπτει, για ορισμένους καπνοβιομηχάνους ή εισαγωγείς τέτοιων προϊόντων, από ενδεχόμενο χαμηλότερο κόστος.**

Κατόπιν της εξετάσεως των εθνικών νομοθεσιών το Δικαστήριο συνάγει ότι αυτές δεν αποκλείουν, σε κάθε περίπτωση, τη δυνατότητα να περιορίζει το επιβαλλόμενο κατώτατο όριο τιμής το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που ενδέχεται να απορρέει, για ορισμένους καπνοβιομηχάνους ή εισαγωγείς προϊόντων καπνού, από χαμηλότερο κόστος κτήσεως.

Στη συνέχεια, το Δικαστήριο απορρίπτει τα επιχειρήματα καθενός από τα τρία αυτά κράτη μέλη υπέρ των επίμαχων ρυθμίσεων.

Πράγματι, πρώτον, **η Σύμβαση-πλαίσιο της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΥ)² δεν είναι ικανή να θέσει υπό αμφισβήτηση το συμπέρασμα του Δικαστηρίου**, δεδομένου ότι αυτή δεν επιβάλλει στα συμβαλλόμενα μέρη καμία συγκεκριμένη υποχρέωση στον τομέα των τιμών των προϊόντων καπνού η οποία να τους παρέχει τη δυνατότητα να αντιστρατεύονται τις διατάξεις της οδηγίας. Επιπλέον, η οδηγία δεν εμποδίζει την εφαρμογή τιμολογιακής πολιτικής καθόσον αυτή δεν έρχεται σε αντίθεση με τους σκοπούς της.

Δεύτερον, επίκληση του σκοπού προστασίας της υγείας που προβλέπει το άρθρο 30 ΕΚ δεν μπορεί να γίνεται παρά μόνο προς δικαιολόγηση ποσοτικών περιορισμών στις εισαγωγές και τις εξαγωγές, καθώς και μέτρων ισοδυνάμου αποτελέσματος, που προβλέπουν τα άρθρα 28 και 29 ΕΚ. Όμως, η Επιτροπή δεν στήριξε τις προσφυγές της σε αυτές τις διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ.

Τέλος, το Δικαστήριο δέχεται, κατά τα λοιπά, ότι **η οδηγία 95/59 αποσκοπεί στην προστασία της υγείας και δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη στην καταπολέμηση του καπνίσματος.** Υπενθυμίζει ότι η φορολογική ρύθμιση αποτελεί σημαντικό και αποτελεσματικό μέσον καταπολεμήσεως της καταναλώσεως προϊόντων καπνού και, επομένως, προστασίας της δημόσιας υγείας, δεδομένου ότι ο σκοπός που συνίσταται στον προσδιορισμό των τιμών των εν λόγω προϊόντων σε υψηλά επίπεδα μπορεί να επιδιώκεται κάλλιστα με αυξημένη φορολογία των προϊόντων αυτών, καθόσον αργά ή γρήγορα οι αυξήσεις των ειδικών φόρων καταναλώσεως θα έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση των τιμών λιανικής, χωρίς τούτο να θίγει την ελευθερία προσδιορισμού των τιμών.

Το Δικαστήριο προσθέτει ότι η απαγόρευση καθορισμού κατωτάτων ορίων τιμών δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να απαγορεύουν την πώληση επεξεργασμένων προϊόντων καπνού κάτω του κόστους, εφόσον δεν θίγεται η ελευθερία των καπνοβιομηχάνων και των εισαγωγέων να προσδιορίζουν τα ανώτατα όρια τιμών λιανικής πώλησεως των προϊόντων τους. Στην περίπτωση αυτή, οι ως άνω επιχειρηματίες δεν θα μπορούν να απαμβλύνουν την επίπτωση των φόρων επί των τιμών πωλώντας τα προϊόντα τους σε τιμή χαμηλότερη από το άθροισμα της τιμής κόστους και του συνόλου των φόρων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως στρέφεται κατά κράτους μέλους το οποίο, κατά την Επιτροπή ή ένα άλλο κράτος μέλος, δεν τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ενώσεως.

Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί προς την απόφαση το συντομότερο. Σε περίπτωση που η Επιτροπή θεωρήσει ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Εντούτοις, σε περίπτωση μη ανακοινώσεως μέτρων μεταφοράς οδηγίας της Επιτροπής στην

² Σύμβαση-πλαίσιο της ΠΟΥ για την καταπολέμηση του καπνίσματος, που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 21 Μαΐου 2003 και εγκρίθηκε από την Κοινότητα με απόφαση του Συμβουλίου της 2ας Ιουνίου 2004 (ΕΕ L 213, σ. 8).

εθνική έννομη τάξη, κατόπιν προτάσεώς της το Δικαστήριο μπορεί να επιβάλει κυρώσεις στο στάδιο της πρώτης αποφάσεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2180